

Státní energetická koncepce ČR – základní teze

**Ing. Tomáš Hüner
náměstek ministra průmyslu a obchodu**

**Trendy Evropské Energetiky
Praha, 20. září 2010**

Platná energetická politika

- Platí Státní energetická koncepce (SEK) z roku 2004
- Dosavadní dvě vyhodnocení SEK provedené v letech 2005 a 2007 potvrdily správnost priorit a hlavních cílů platné SEK
- Do konce roku 2010 je MPO dle zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, povinné předložit vládě ČR vyhodnocení SEK

Aktualizace SEK

- ČR je soběstačná ve výrobě elektrické energie a tepla, exportuje část elektřiny a č. uhlí, ale uspokojivý stav energetického hospodářství a trhů s energiemi bude dočasný
- Pro další rozvoj energetického sektoru a pro výrobu tepla (CZT) je důležité, aby především investoři dostali na několik desetiletí dopředu jasný signál, jaké energetické zdroje by měly být z pohledu státu v budoucím období využívány a jak se bude stát v oblasti energetiky angažovat
  - je třeba přijmout řadu rozhodnutí v rozvoji a dostupnosti primárních zdrojů energie – důvod pro aktualizaci SEK

Aktualizace z roku 2009

- V říjnu 2009 byla aktualizace SEK zveřejněna a předložena do mezirezortního připomínkového řízení (vládou nebyla projednána)
- Prodlužuje výhled do roku 2050
- Reaguje na situaci po vstupu do EU a plynovou krizi z ledna 2009
- Předpokládá přednostní využití všech tuzemských energetických zdrojů (černého a hnědého uhlí, uranu a OZE) včetně části zásob kvalitního hnědého uhlí za územními ekologickými limity na lomech ČSA a Bílina, především pro zabezpečení potřeb teplárenství (CZT)

Strategické priority energetiky

- 1. *Vyvážený mix zdrojů***
- 2. *Rozvoj infrastruktury***
- 3. *Rozvoj trhu s energií***
- 4. *Konkurenceschopnost, soběstačnost, odolnost a energetická bezpečnost***
- 5. *Zvyšování energetické účinnosti a úspor energie***
- 6. *Podpora výzkumu, vývoje a vzdělávání***

Energetická bezpečnost ČR

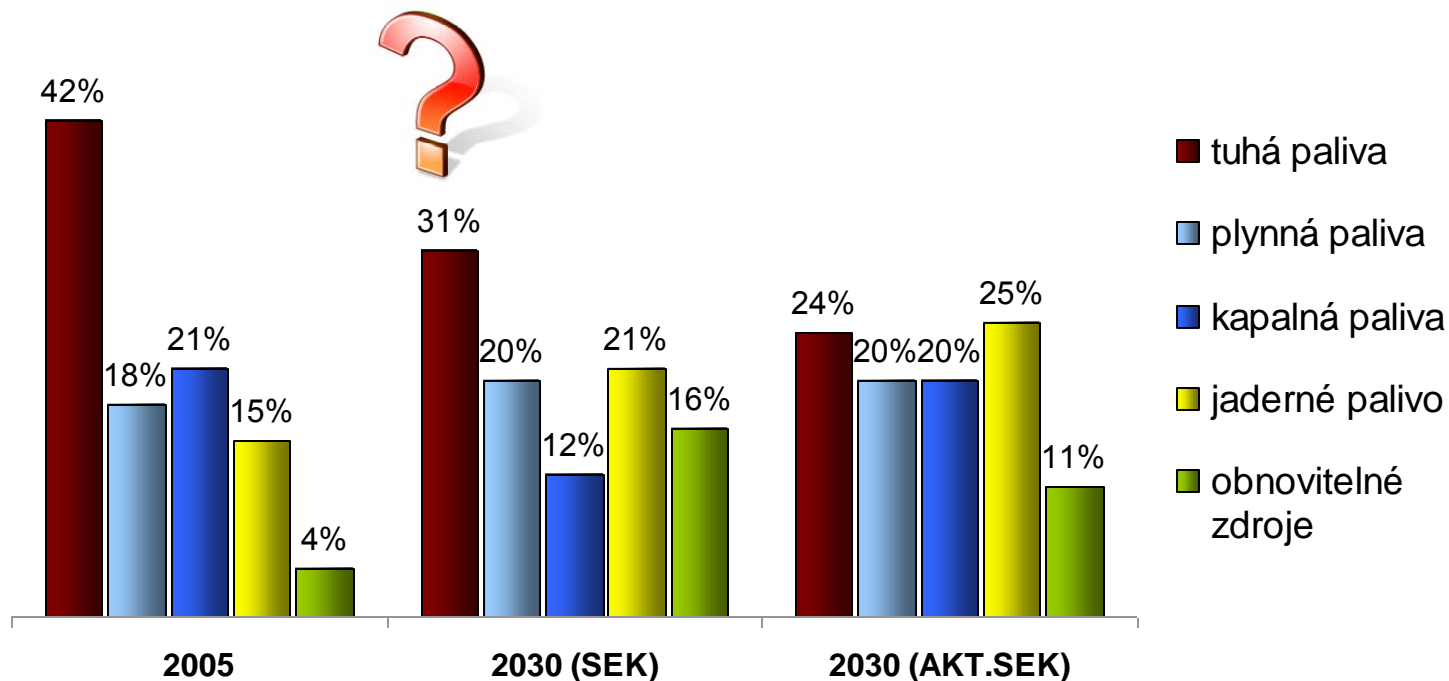
- Posílit roli ČR v procesu postupné integrace energetických trhů
- ČR klíčovým průsečíkem transevropských sítí ve střední Evropě na ose S-J a V-Z (plyn i elektřina) a také jako budoucí tranzitér ropy
- ČR současně dodavatelem elektřiny a regulačních služeb pro region střední Evropy
  - vzhledem k očekávanému nedostatku zdrojů v okolních zemích má ČR za cíl zabezpečit trvale přebytkovou bilanci výroby elektřiny
- Energetickou bezpečnost ČR lze posilovat maximální soběstačností v dodávkách vstupních komodit a diverzifikací: zdrojů (mixu paliv), zdrojových teritorií a přepravních cest

Bezpečné a spolehlivé zdroje

- **Obnova a rozvoj výrobních zdrojů a zajištění optimálního palivového mixu**
  - ✓ **Široký zdrojový mix - důraz na využití tuzemských zdrojů**
  - ✓ **Soběstačnost ve výrobě elektřiny - důraz na udržení přebytkové výkonové kapacity a regulačních výkonů**
  - ✓ **Snižování energetické náročnosti**
  - ✓ **Diverzifikace zdrojů**
  - ✓ **Posílení rezervních kapacit a zásobníků energií**
  - ✓ **Výzkum, vývoj a školství**

Energetický mix ČR v r. 2030

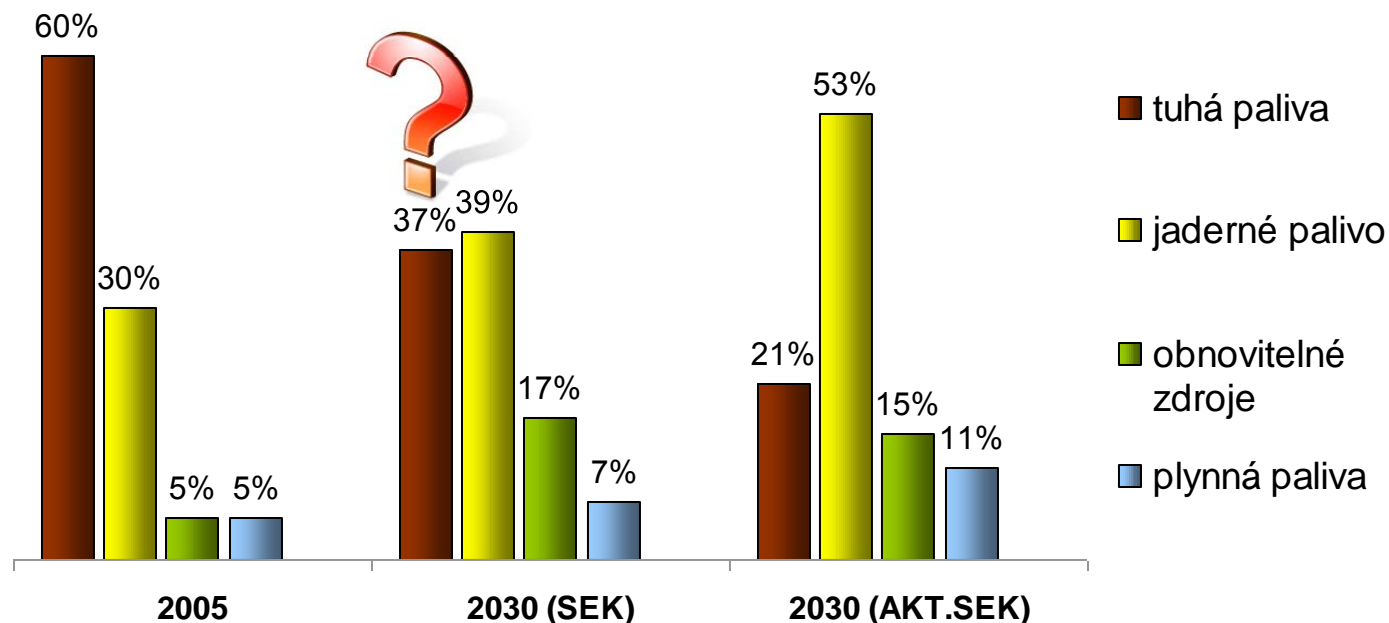

Srovnání podílu paliv na energetickém mixu v roce 2030:

podíl (%)	SEK	AKT. SEK '09	ROZDÍL
tuhá paliva:	31 %	24 %	-7 %
plynná paliva:	20 %	20 %	0 %
kapalná paliva:	12 %	20 %	+8 %
jaderné palivo:	21 %	25 %	+4 %
obnovitelné zdroje:	16 %	11 %	-5 %

Výroba elektřiny v r. 2030

Srovnání podílu paliv na elektroenergetickém mixu v roce 2030:

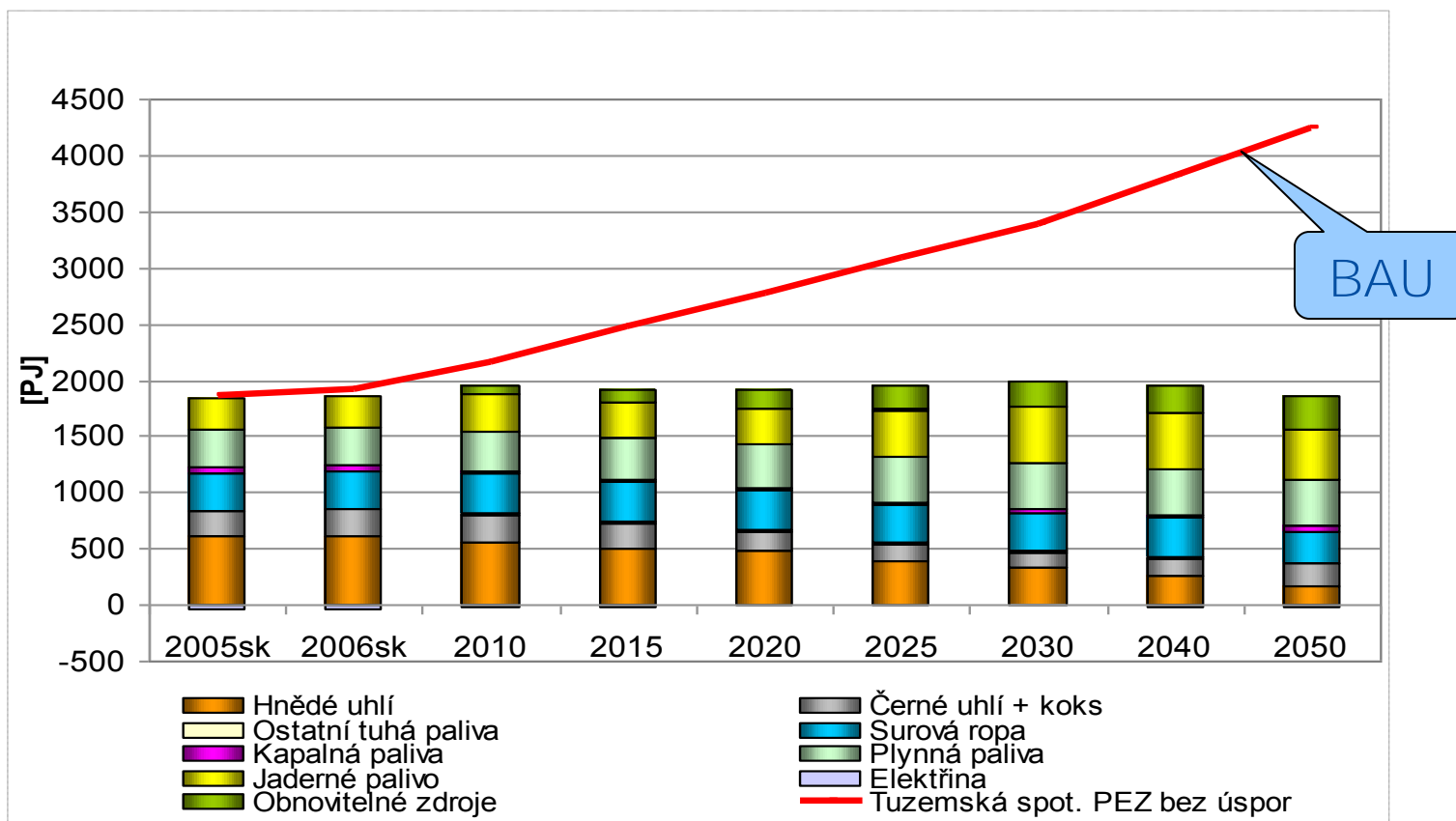
Podíl (%):	SEK	AKT. SEK '09	ROZDÍL
tuhá paliva:	37 %	21 %	-16 %
plynná paliva:	7 %	11 %	+4 %
kapalná paliva:	0 %	0 %	0 %
jaderné palivo:	39 %	53 %	+14 %
obnovitelné zdroje:	17 %	15 %	-2 %

Stabilní a efektivní sítě

- **Rozvoj sítí a diverzifikace přepravních tras**
  - ✓ **Obnova a další rozvoj sítí – přeshraniční propojení**
  - ✓ **Usnadnění výstavby liniových staveb a staveb kritické infrastruktury - urychlení povolovacích procesů**
  - ✓ **Posílení finanční podpory – stát, EU, finanční instituce**
  - ✓ **Rozvoj systémů a nástrojů řízení elektrizační soustavy využívající nové technologie (inteligentní sítě)**
  - ✓ **Regionální spolupráce při řízení soustav a rezerv**

Spotřeba PEZ

Předpokládá se stagnace celkové tuzemské spotřeby primárních energetických zdrojů. Energie potřebná k pokrytí přírůstku hrubé přidané hodnoty (HPH) je plně kompenzována úsporami energie a zvyšováním efektivity přeměn, dopravy a užití energie.

Těžba uhlí a uranu

■ Hnědé uhlí

- ✓ V aktualizaci SEK z r. 2009 se navrhuje využití domácích zásob hnědého uhlí i za územními ekologickými limity s přednostním zajištěním dodávek pro české teplárenství
- ✓ Zachování systému centrálního zásobování teplem, kombinovaná výroba elektřiny a tepla

■ Černé uhlí

- ✓ V dlouhodobém horizontu předpokládá využití vytěžitelných zásob černého uhlí, z nichž nejvíce připravené je ložisko Frenštát (předpoklad zahájení těžby po roce 2030)

■ Uran

- ✓ Pro další rozvoj jaderné energetiky se předpokládá využití všech vytěžitelných zásob uranové rudy při dodržování hledisek ochrany životního prostředí

Jaderná energetika

Aktualizace SEK z r. 2009 předpokládá:

- Rozvoj jaderné energetiky pro trvalé snižování emisí, snižování dovozní závislosti, posílení energetické bezpečnosti a postupný rozvoj vodíkového hospodářství
- Využití domácích zásob uranu
- Dořešení otázky trvalého úložiště jaderného odpadu
- ve výhledu do roku 2030 výstavbu dvou jaderných bloků (Temelín) a ve vizi do roku 2050 náhradu za ukončení provozu v JE Dukovany

Zásobování ČR plynem

Diverzifikace přepravních tras

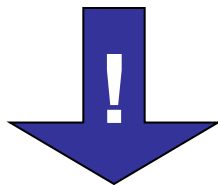
Iniciativa V4
Propojení sever – jih
■ LNG Świnoujście
■ LNG Krk

Důležité plynárenské stavby

- Severojižní plynový koridor – LNG terminál Swinoujscie-PL-CZ-SK-HU-Chorvatsko-LNG terminál Krk, jehož součástí je plynovod Třanovice – Skoczów spojujícího plynárenskou soustavu ČR s PL
- Tranzitní plynovod GAZELA – navazuje na plynovod Nord Stream, propojí hraniční předávací stanice Hora Sv. Kateřiny a Waidhaus přes naše území
- Projekt Nabucco – nezávislá trasa pro tranzit plynu ze Střední Asie do Evropy
- Rozšíření skladovací kapacity podzemních zásobníků plynu (PZP) na území ČR, příp. nové PZP

- Vysoký objem mezistátních výměn elektřiny - rostoucí trend
- Síťová omezení u přeshraničních výměn
- Negativní vlivy provozu obnovitelných zdrojů v EU, především v Německu, s následnými přetoky elektřiny z Německa a Polska do ČR
- Enormní nárůst žádostí o připojení nových solárních elektráren v ČR a provoz větrných elektráren

**Ohrožení bezpečnosti a stability
elektrizační soustav**

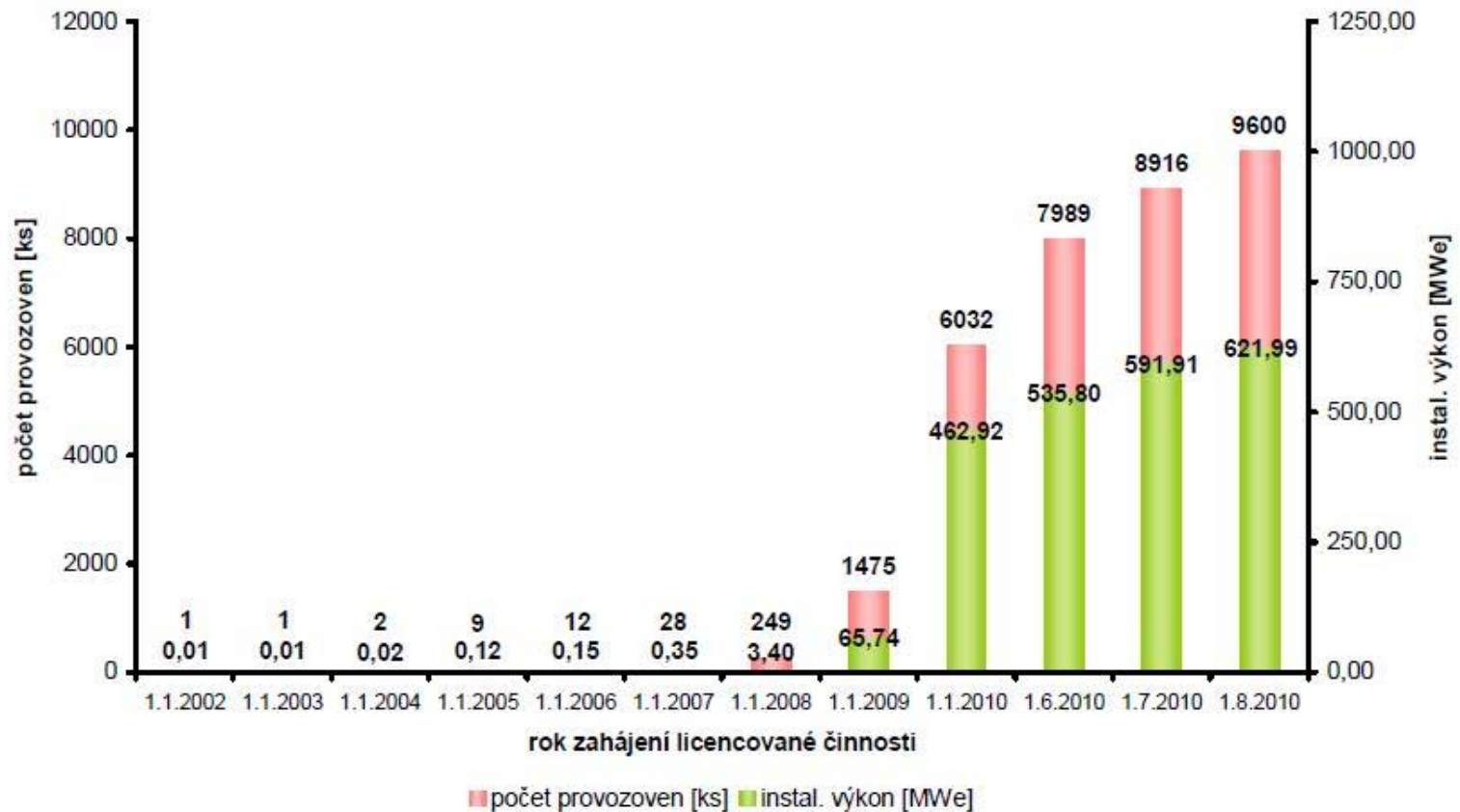
Nárůst investic do rozvoje soustav

Dopad na ceny pro konečné zákazníky

Solární boom v ČR

Sluneční elektrárny, stav k 1.8.2010

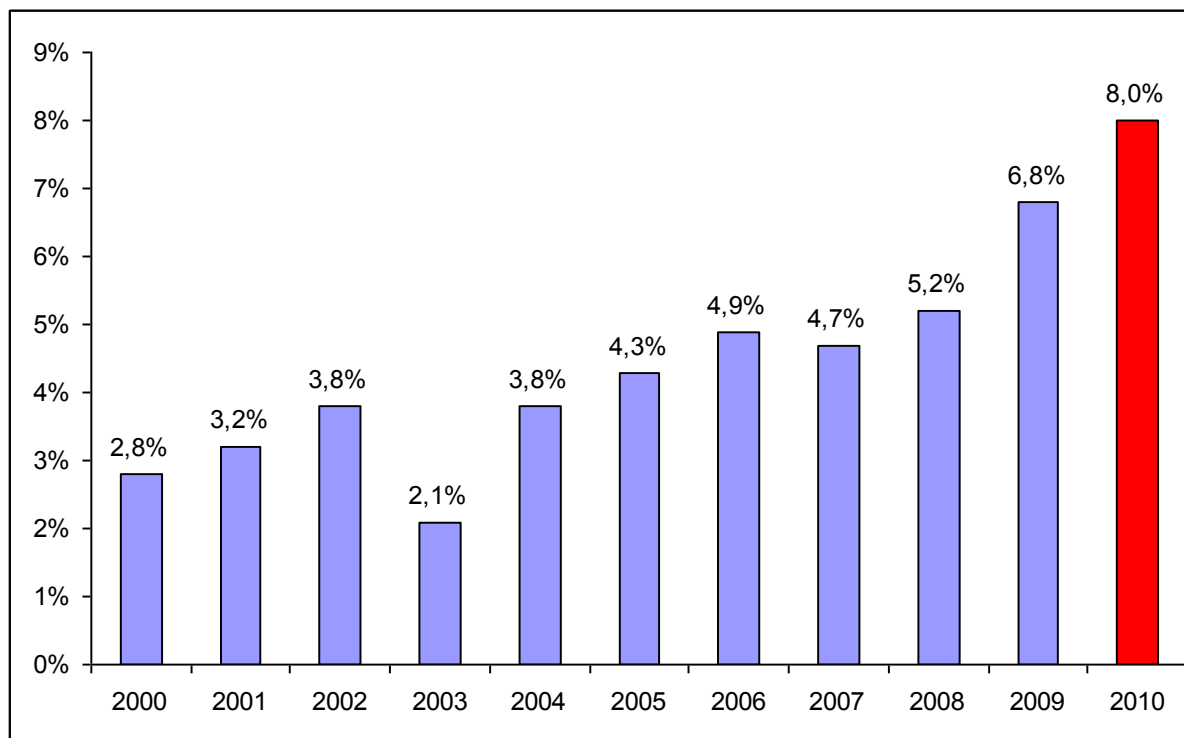

Zdroj: Energetický regulační úřad

Cíle pro OZE v ČR

■ Cíle pro ČR v rámci EU:

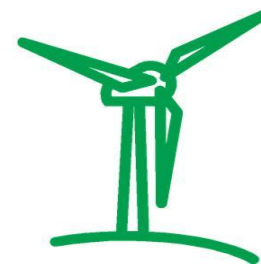
- ✓ Podíl OZE na výrobě elektřiny: 8 % v roce 2010

- ✓ Podíl OZE na hrubé konečné spotřebě energie: 13 % v roce 2020
  - ✓ 5,75 % podílu kapalných biopaliv z celkového objemu pohonných hmot v roce 2010 a 10 % v roce 2020

Další rozvoj OZE

- Rozvoj OZE dle podmínek ČR - cílem je garance rovných podmínek při podpoře různých zdrojů, ekonomicky efektivní užití OZE
- Únor 2010: na žádost provozovatele přenosové soustavy STOP stav regionálních distributorů při schvalování nových žádostí o připojování fotovoltaických a větrných elektráren
- „Malá“ novela zákona o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie: výraznější snížení výkupní ceny

Akční plán ČR pro OZE

Národní akční plán ČR pro energii z OZE do r. 2020

- 25.8. 2010 schválen vládou - bude zaslán Evropské komisi
- Implementuje směrnici EU č. 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů
- Navrhuje cíle:
  - ✓ podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie ve výši 13,5 %
  - ✓ cíle podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě v dopravě ve výši 10,8 %
- Obsahuje opatření a způsob dosažení těchto cílů
- Bude pravidelně jedenkrát za 2 roky vyhodnocován a dále aktualizován a zpřesňován

Velká novela zákona pro OZE

Návrh zákona o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů energie a druhotných energetických zdrojů a z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a o změně některých zákonů (zákon o podporovaných zdrojích)

- **Transponuje Směrnici EU č. 2009/28/ES**
- **Pokrývá podporu nejen obnovitelných zdrojů elektřiny a tepla, ale i druhotných energetických zdrojů a kombinované výroby elektřiny a tepla – soustředění právní úpravy do 1 zákona**
- **Zavádí také právní vazbu na schválený Národní akční plán OZE**
- **Obsahuje také požadavky na vyšší využívání OZE v budovách (změna zákona o hospodaření energií)**
- **Zahrnuje požadavek likvidace solárních panelů pro výrobu elektřiny po skončení jejich životnosti**
- **Zahrnuje změnu zákona o odpadech - u fotovoltaických a větrných zdrojů nebudou podporovány instalace na zemědělském nebo lesním půdním fondu**

Využití biomasy v ČR

- Počínající nedostatek odpadní biomasy na trhu
- Podpora biomasy může zvýšit ceny energií obdobně jako podpora solárních elektráren
  - Náhradu nedostatkové lesní dendromasy biomasou pěstovanou je nutno řešit nejen ve vazbě na potravinovou bezpečnost ale i na její další efektivní využití (kogenerační výrobu elektřiny a tepla)
  - Biomasa je zdroj využitelný zejména lokálně, optimálně s akčním rádiem okolo 50 km
  - Z iniciativy ERÚ vznikla Meziresortní skupina, která bude podporu koordinovat

Akční plán pro biomasu pro ČR

- Schválen na roky 2009 – 2013 vládou ČR (usnesení vlády č. 47 ze dne 12. ledna 2009)
- Akční plán uvádí energetický potenciál biomasy:

Lesní dendromasa: 42,5 PJ

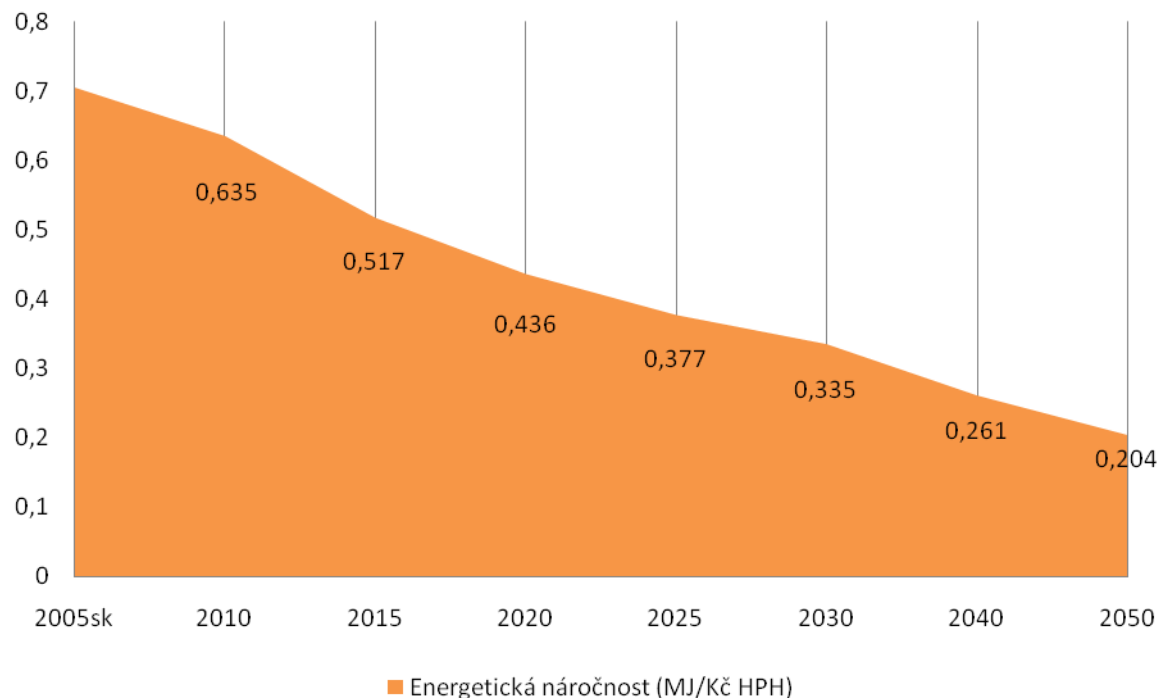
Zemědělská biomasa – 2 varianty:

- a) 159,4 PJ - maximální možný potenciál i s ohledem na potravinovou bezpečnost
- b) 108,8 PJ - potenciál dle dat pro potravinovou bezpečnost poskytnutých Mze

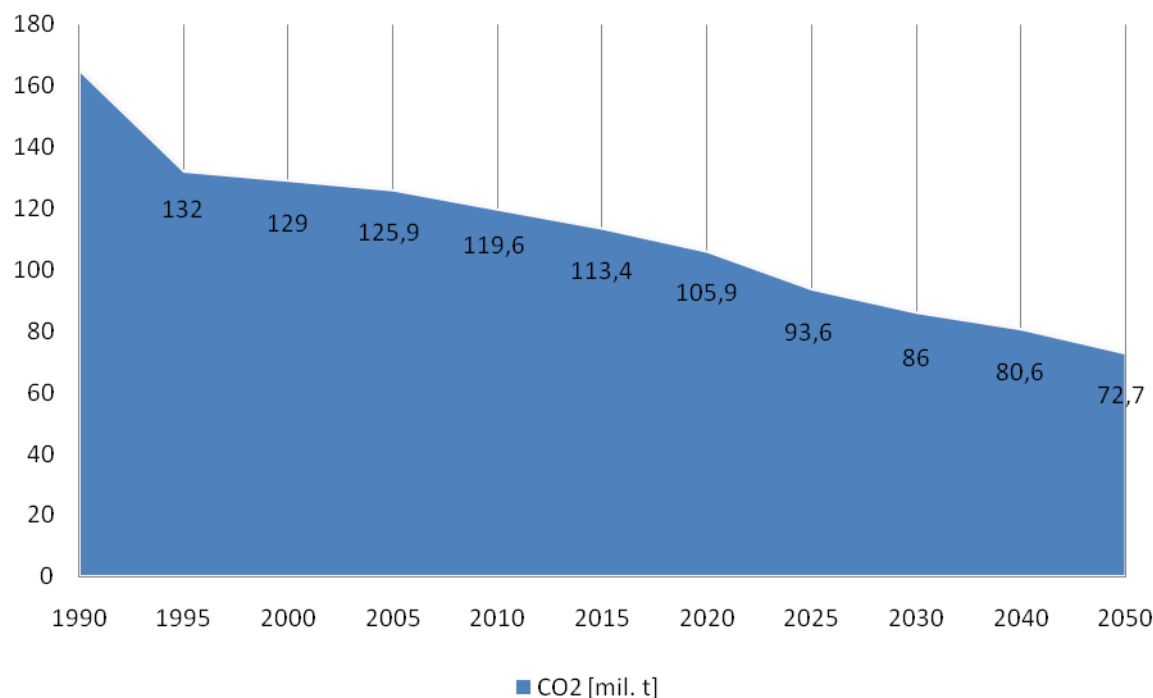

Snížení energetické náročnosti

Energetická náročnost tvorby hrubé přidané hodnoty se bude postupně trvale snižovat. Proti roku 2005 se předpokládá její pokles o cca 40 % do roku 2020, o cca 55 % do roku 2030 a o cca 70 % do roku 2050. V roce 2020 by se ČR měla dostat na úroveň ekonomicky vyspělých zemí EU.

Snižování emisí CO₂

Do roku 2050 dosáhne ČR významného snížení všech základních druhů emisí (CO₂, NO_x a SO₂). Ze 165 milionů tun v roce 1990 chceme v ČR snížit emise CO₂ na 73 milionů tun v roce 2050.

Vnější politika

■ Podpora vytváření účinné a akceschopné společné energetické politiky Evropské unie

- ✓ Princip rovnoprávnosti členských zemí
- ✓ Princip svrchovanosti nad energetickým mixem
- ✓ Princip solidarity ve stavech nouze

■ Podpora rychlé integrace vnitřního trhu s elektřinou a plynem v EU

■ Další rozvoj vzájemné spolupráce se sousedními zeměmi, posílení vztahů s významnými dodavatelskými a tranzitními zeměmi (bilaterálně i na vícestranné úrovni)

Program vlády v energetice 1.

- Vláda bude pokračovat ve zvyšování energetické bezpečnosti České republiky především diverzifikací energetických zdrojů a přepravních tras. Vláda bude podporovat posilování energetických sítí ve směrech západ-východ a sever-jih, výstavbu podzemních zásobníků plynu, výstavbu plynovodů Gazela a Nabucco a povede průběžný dialog s producenty státy.
- Vláda schválí aktualizovanou Státní energetickou koncepci a novou surovinovou politiku, včetně implementace principů evropské strategie Raw Materials Initiative tak, aby byla zajištěna odpovídající surovinová a energetická bezpečnost ČR a vyvážený energetický mix.
- Vláda se zasadí o zachování územních limitů těžby hnědého uhlí a jejich legislativní zajištění. Předloží novelu horního zákona, která zajistí hospodárné využívání zásob nerostných surovin.

Program vlády v energetice 2.

- Vláda připraví rovněž novelu energetického zákona, která zavede autorizace na nové zdroje výroby elektřiny a podpoří tržní prostředí v energetice tak, aby konkurence skutečně existovala a každý si mohl vybrat svého optimálního dodavatele cestou co nejmenší administrativní zátěže při změně poskytovatele.
- Vláda bude podporovat výstavbu nových bloků jaderné elektrárny Temelín a modernizaci jaderné elektrárny Dukovany, včetně navazujících liniových staveb, v rámci vyváženého energetického mixu.
- Bude pokračovat v transparentním postupu vyhledávání místa pro úložiště jaderného odpadu včetně podpory jiných možností vedoucích k jejich likvidaci.

Program vlády v energetice 3.

- Vláda bude podporovat další prohloubení a rozšiřování činnosti energetické burzy, která prokazatelně snížila předchozí enormně rychlý růst cen elektřiny.
- Vláda přehodnotí podporu obnovitelných zdrojů energie ve prospěch ekologicky i ekonomicky udržitelných forem.
- Vláda zefektivní fungování regulačních úřadů a zváží možnosti sloučení těch regulačních úřadů, u kterých je to kompetenčně možné a účelné.
- Vláda vyhodnotí navyšování podílu biosložky v motorových palivech a rozhodne o dalším racionálním, ekologickém a ekonomicky přijatelném postupu v této oblasti.

Výhled aktualizace SEK

- Do konce r. 2010 MPO vyhodnotí platnou koncepci
- Aktualizace zpracovaná v r. 2009 (za ministra Tošovského) by mohla sloužit jako základ pro přípravu nové aktualizace
- V průběhu roku 2011 MPO zpracuje variantní řešení dalšího výhledu rozvoje energetiky
- MPO zhodnotí a porovná zpracované varianty a doporučí optimální řešení s cílem zajištění maximální surovinové a energetické bezpečnosti dodávek energie, zajištění konkurenceschopnosti a minimalizace sociálních a ekonomických dopadů
- Ve 2. polovině příštího roku by měla být Aktualizace SEK s návrhem optimální varianty předložena vládě

Děkuji Vám za pozornost!